

กระทู้ถามที่ ๐๗๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๗ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ผลผลิตมันสำปะหลังราคาตกต่ำ

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ปัญหาของเกษตรกรไทยเป็นปัญหาที่ซับซ้อนไม่ได้รับการดูแลที่ดีพอจากรัฐบาล อีกทั้งตัวเกษตรกรยังเป็นผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ขาดความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง จะประสบปัญหาปริมาณผลผลิตที่มากเกินไปเกินความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศ ทำให้เกิดภาวะราคาผลผลิตต่ำกว่าต้นทุน จนเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังจำนวนมากมีรายได้ไม่เพียงพอแก่รายจ่าย และเนื่องจากไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันจึงต้องกู้เงินนอกระบบที่ดอกเบี้ยสูงมาเพื่อใช้ในการชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดการอพยพแรงงานและปัญหาอื่นตามมา จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายตั้งโรงงานทำมันสำปะหลังแปรรูปที่มีประสิทธิภาพหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีนโยบายประชาสัมพันธ์ถึงข้อดีของมันสำปะหลังที่ปลอดจากผลกระทบ GMO จึงสามารถใช้ทดแทนธัญพืชอื่นได้ดีหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. ขอทราบรายละเอียดผลการดำเนินงานของการศึกษาหาพลังงานจากมันสำปะหลังทดแทนพลังงานน้ำมัน (โครงการเอธานอล)

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

นิคม วรปัญญา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

จังหวัดลพบุรี

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๗๖ ร.

ของ นายนิคม วรรณปัญญา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ผลผลิตมันสำปะหลังราคาตกต่ำ

ข้าพเจ้า นายอดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นายชูชีพ หาญสวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง ผลผลิตมันสำปะหลังราคาตกต่ำ ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ ขอเรียนว่า ปัจจุบันอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการแปรรูปมันสำปะหลัง ได้มีภาคเอกชนดำเนินการอยู่แล้ว และมีจำนวนโรงงานเพียงพอที่จะรองรับผลผลิตมันสำปะหลังได้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบอีกจำนวนมาก อาทิ โรงงานผลิตอาหารสัตว์ โรงงานกระดาษ สิ่งทอ ไม้อัด ผงชูรส และอื่นๆ อีกจำนวนมาก ทั้งนี้ แนวทางการดำเนินงานของรัฐบาล คือ เร่งขยายตลาดมันเส้น/มันอัดเม็ดสะอาด แป้งมันสำปะหลังดิบ และแปรรูปให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

คำตอบข้อ ๒ ขอเรียนว่า รัฐบาลได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ถึงข้อดีของมันสำปะหลัง ในการผลิตอาหารสัตว์ แอลกอฮอล์ ตลอดจนการผลิตแป้งมัน แป้งแปรรูปต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งใน ภาครัฐและภาคเอกชน โดยได้จัดให้มีการประชุม สัมมนา ประชาสัมพันธ์ ทั้งในรูปเอกสารเผยแพร่ สูตรการผลิตอาหารสัตว์ สูตรการผลิตอาหารต่างๆ รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลการใช้ประโยชน์จากมันสำปะหลัง ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ internet เพื่อให้ผู้ซื้อ และผู้ใช้ทั้งภายในและต่างประเทศ ได้รับรู้ว่า มันสำปะหลังเป็นพืชที่ปลอดภัยจากผลกระทบด้าน GMO ซึ่งเหมาะสมแก่การใช้เป็นวัตถุดิบในการเลี้ยงสัตว์ และยังเป็นวัตถุดิบที่มีราคาต่ำกว่าราคาพืชอื่นๆ นอกจากนี้ ยังได้จัดให้ผู้ซื้อ/ผู้นำเข้ารายใหญ่จาก ต่างประเทศเดินทางมาดูงานการใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบในการเลี้ยงสัตว์ระดับฟาร์มของไทย ประการสำคัญได้ประสานงานให้สำนักงานการค้าในต่างประเทศ เผยแพร่ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า มันสำปะหลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็นพืชที่ปลอดภัยจากการตัดแต่งพันธุกรรม (GMO) ซึ่งเป็นจุดเด่น ของมันสำปะหลัง ให้ผู้ซื้อและผู้ใช้ในต่างประเทศทราบอย่างต่อเนื่องแล้ว

คำตอบข้อ ๓ ขอเรียนว่า เอทานอลหรือเอทิลแอลกอฮอล์ คือ แอลกอฮอล์ที่ได้จากการหมัก พืชผลทางการเกษตร เช่น อ้อย ข้าว ข้าวโพด กากน้ำตาล มันสำปะหลัง เป็นต้น เอทานอล เป็นเชื้อเพลิงที่มีออกเทนสูง เพราะมีออกซิเจนสูงถึง ๓๕ % โดยน้ำหนัก หากผสมในน้ำมันเบนซิน

ไร้สารตะกั่วด้วยอัตราส่วนที่เหมาะสมแล้ว จะทำให้ได้น้ำมันเชื้อเพลิงสะอาดที่เผาไหม้ได้สมบูรณ์ขึ้น ลดการเกิดคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) และเป็นผลดีต่อสิ่งแวดล้อม การนำมันสำปะหลังมาใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเอทานอลนั้น อาจใช้ได้ทั้งหัวมันสด และมันเส้น โดยที่หัวมันสำปะหลังสด ๑ ตัน สามารถผลิตเอทานอลได้ประมาณ ๑๘๐ ลิตร การนำมันสำปะหลังมาใช้ในการผลิตเอทานอลจะได้ประโยชน์ทั้งต่อเกษตรกร ในการเพิ่มทางเลือกของเกษตรกรเพิ่มมูลค่าเพิ่มในประเทศจากการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร และเป็นการพึ่งพาตนเองมากขึ้นในด้านพลังงานอีกด้วย

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๓ เห็นชอบในหลักการโครงการผลิตแอลกอฮอล์จากพืชเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง ที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงอุตสาหกรรมรับไปแต่งตั้งคณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนระดับสูงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑) ตรวจสอบและศึกษาความเป็นไปได้ในการนำแอลกอฮอล์จากพืชมาผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิง หรือใช้แทนน้ำมันเชื้อเพลิง รวมถึงผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาพืชที่นำมาใช้เป็นวัตถุดิบ

๒) พิจารณาปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนเสนอแนวทางในการนำโครงการผลิตแอลกอฮอล์จากพืชเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงมาดำเนินการในเชิงพาณิชย์

๓) พิจารณารูปแบบ และอำนาจหน้าที่ขององค์กรที่จะดูแลรับผิดชอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการนำแอลกอฮอล์จากพืชมาใช้เป็นเชื้อเพลิง

๔) รายงานผลการดำเนินการ และเรื่องอื่นๆ ที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นระยะๆ เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ผลการดำเนินงาน

คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ ได้กำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิง มีสาระสำคัญดังนี้

๑) กำหนดสัดส่วนในการผสมเอทานอลในน้ำมันเบนซิน ในอัตราส่วนร้อยละ ๑๐ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการใช้และผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ภายใน ๒ ปี

๒) พืชเกษตรที่มีศักยภาพในการนำมาใช้เป็นวัตถุดิบ ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง นอกจากนี้ยังสามารถใช้พืชเกษตรอื่น ๆ เช่น ข้าว ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ได้อีกด้วย

๓) ให้การส่งเสริมโดยใช้มาตรการทางภาษี และการประชาสัมพันธ์ โดยกำหนดราคาจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซฮอล์ให้ถูกกว่าน้ำมันเบนซิน ๕๕ เพื่อเป็นการจูงใจผู้บริโภค และลดหรือยกเว้นภาษีสรรพสามิตของเอทานอล และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ด้วย

๔) ให้รถยนต์ของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจเลือกใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์เป็นอันดับแรก คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๓ มีมติให้ความเห็นชอบแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิงดังกล่าว โดยรัฐจะสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนจัดตั้งโรงงานเพื่อผลิตเอทานอลเป็นเชื้อเพลิง และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑) ในอนาคต ถ้ามีความต้องการพืชผลเกษตรเป็นวัตถุดิบเพิ่มมากขึ้น ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เตรียมกำหนดแผนการผลิตอ้อยและมันสำปะหลัง เพื่อรองรับและสอดคล้องกับการลงทุนผลิตเอทานอล

๒) ให้กระทรวงการคลังพิจารณาลดหย่อนภาษีสรรพสามิตของน้ำมันแก๊สโซฮอล์เพื่อทำให้ราคาจำหน่ายของน้ำมันแก๊สโซฮอล์สามารถแข่งขันได้ รวมทั้งพิจารณาทบทวนกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาทบทวนมาตรฐานเอทานอล และมาตรฐานน้ำมันแก๊สโซฮอล์ให้เหมาะสมและทันสมัย และให้การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยพิจารณาการเข้าร่วมลงทุนในการผลิตเอทานอลจากพืชเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิง รวมทั้งการจัดจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซฮอล์ด้วย

๔) ให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาทบทวนประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดคุณภาพน้ำมันเบนซิน หรือกำหนดคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์เพิ่มขึ้นเป็นการเฉพาะเพื่อรองรับการนำเอทานอลผสมในน้ำมันเชื้อเพลิง

๕) ให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติพิจารณายกเว้นการเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน สำหรับน้ำมันแก๊สโซฮอล์

๖) ให้หน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ เตรียมกำหนดให้รถยนต์ของหน่วยงานเลือกใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์เป็นอันดับแรก สำหรับบุคคลทั่วไป ให้คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติและคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติร่วมกันรณรงค์ให้ประชาชนได้รับความรู้ ความเข้าใจและร่วมกันใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์

การดำเนินการต่อไป

คณะกรรมการเอทานอลแห่งชาติ จะได้ดำเนินการในเรื่องรายละเอียดของการจัดตั้งกองทุนเอทานอลเพื่อรักษาระดับราคาเอทานอล การกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ตั้งโรงงานเอทานอล และการติดตามผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการโครงการเอทานอลจากพืชเพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงต่อไป